

Dokumenttyp och beslutsinstans Policy Kommunfullmäktige	Dokumentnamn Policy för invånardialog	Fastställd/Upprättad KF 2018-03-28, § 48 (Dnr KS 2016/266)	Ändrad/Reviderad KF 2021-06-17, § 141 (Dnr KS 2021/175)
Dokumentansvarig Kommundirektör	Dokumentet gäller för Tjörns kommun inkl kommunala bolag	Giltig till och med Tillsvidare	

Policy för invånardialog

Kommunkansli, Kommunledningskontoret
Magdalena Patriksson
2017-06-27

Innehåll

1	Bakgrund	3
2	Detta är invånardialog	4
	2.1 Definition	4
	2.2 En del i styrningen.....	4
	2.3 Skillnad mellan invånardialog och brukardialog	5
3	Därför ska vi ha invånardialoger	6
4	Principer för invånardialog	7
5	Ansvar för invånardialog	8

1 Bakgrund

Tjörns kommuns målsättning är att leverera tjänster och service till sina invånare som håller en upplevt god kvalitet. Kommunens tjänster och service ska motsvara de behov och förväntningar som invånarna har. En förutsättning för att kunna göra detta är att kommunen har god kunskap om vilka behov invånarna har och vad de tycker och tänker i en mängd olika frågor. För att fånga engagemang och synpunkter är det viktigt att kommunen öppnar upp för en dialog på invånarnas villkor. Det kan vara genom att använda befintliga arenor eller skapa nya. För en ökad invånardialog gäller det att hitta dialogformer för olika målgrupper och frågor, men också att skapa förutsättningar så att alla invånare har möjlighet att delta i dialogen.

Det finns en uttalad politisk vilja i Tjörns kommun att verksamheterna ska arbeta med invånardialog på olika sätt. Denna policy ska ligga till grund för det systematiska arbetet kring invånardialoger vilka ska vara en del av Tjörns kommuns styrning. Policyn kompletteras med en handbok för genomförande av invånardialog. Denna tas fram av kommunkansliet och beslutas av kommundirektör.

2 Detta är invånardialog

Invånardialog handlar om att lyssna på de som lever och verkar i kommunen – att skapa former för inflytande, delaktighet och medskapande och att ge invånarna en möjlighet till inflytande även mellan valen. Invånardialogen är ett sätt att stärka demokratin och ge invånarna tillgänglighet till de demokratiska beslutsprocesserna.

Invånardialog handlar ytterst om att använda invånarnas engagemang för att utveckla det samhälle de lever i. För att kunna fortsätta utveckla kommunen är det invånarna som bäst vet vilka förväntningar och behov de har kopplat till den kommunala servicen och de tjänster som kommunen erbjuder.

Invånardialogen handlar om att lyssna och att bli lyssnad på.

Invånardialog handlar inte om opinionsbildning, marknadsföring eller om att övertyga människor om att ett budskap eller beslut är det riktiga och rätta.

2.1 Definition

Invånardialog i Tjörns kommun är en strukturerad dialog om samhällsfrågor mellan politiker och invånare som ett tydligt inslag och underlag inför beslut i kommunen. Frågor lämpliga för invånardialog är ofta av långsiktig och strategisk karaktär.

2.2 En del i styrningen

Invånardialog i Tjörns kommun ska användas som en del i styrningen. Detta innebär att aktivt använda en strukturerad dialog mellan politiker och invånare som ett tydligt inslag och underlag inför beslut i kommunen. Resultatet från dialogerna kompletterar tjänstemännens faktaunderlag i beslutsprocessen. Det kan handla om beslut i nämnder, beredningar eller i kommunfullmäktige i frågor där man behöver input från invånarna för att kunna fatta hållbara beslut.

2.3 Skillnad mellan invånardialog och brukardialog

Invånardialog handlar inte om att ta emot och bemöta invånarnas synpunkter och frågor – det görs varje dag i våra verksamheter. Inte heller om att informera om vad kommunen gör.

Invånardialogen skiljer sig från den dagliga dialogen om våra verksamheter som tjänstemännen har med invånarna och våra kunder, föräldrar och elever etc. Denna dialog samt information om vad vi gör är viktig men det är inte det vi menar med invånardialog. Vi kallar denna dialog brukardialog och den kräver ofta inte några politiska beslut. Frågor som tas upp i brukardialogen fokuserar i stor utsträckning på hur verksamheten bedrivs och fungerar. Vid brukardialogen deltar inte politiska representanter och det är inte heller alltid så att resultatet från dialogen används som underlag vid politiska beslut.

3 Därför ska vi ha invånardialoger

Invånardialogen ska komplettera, förstärka och stödja beslutsfattandet. Invånardialogen ger en möjlighet att foga samman invånarnas synpunkter, önskemål och värderingar med de faktakunskaper som tjänstemännen tar fram inför politiska beslut. Det är också ett sätt att öka kontakten mellan de förtroendevalda och invånarna.

En systematisk invånardialog kan bland annat

- ge ett bredare underlag för att fatta bra och hållbara beslut samt ge ökad legitimitet för politiska beslut
- öka invånarnas delaktighet och möjlighet att vara med och påverka kommunens verksamhet
- öka invånarnas kunskap om kommunens verksamhet och den politiska beslutsprocessen
- öka invånarnas förståelse för fattade beslut och prioriteringar
- öka de förtroendevaldas kunskap och förståelse för den verklighet som invånarna lever i
- öka de förtroendevaldas kunskap om invånarnas synpunkter, önskemål, prioriteringar och värderingar
- skapa transparens och öppenhet
- stärka invånarnas tillit och förtroende för kommunen och det demokratiska systemet
- skapa ökat engagemang och ansvar hos invånarna
- bidra till bättre kvalitet på kommunens tjänster och service
- fånga upp nya idéer som kanske annars inte dykt upp
- öka möjlighet att matcha vår service och våra tjänster med invånarnas behov
- minska antalet intressekonflikter och missnöjesyttringar vid genomförande av politiska beslut.

4 Principer för invånardialog

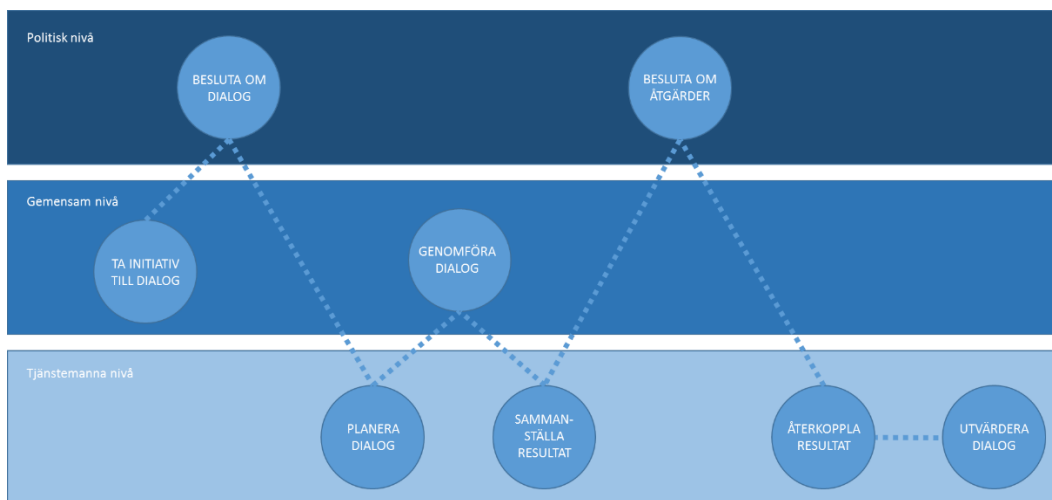
- Invånardialogen är de förtroendevaldas ansvar och används som ett redskap i besluts- och styrprocessen. Nämnder och förvaltningar ansvarar för att lyfta frågor till dialog i god tid så att de är påverkbara.
- Invånardialog ska övervägas när förtroendevalda har ett behov av att få reda på vad kommunens invånare har för åsikter och prioriteringar i en viss fråga för att få ett bra beslutsunderlag.
- Invånardialogen ska ha ett tydligt syfte och det ska alltid finnas möjlighet att påverka. Deltagarna ska vid varje dialog informeras om vilken grad av inflytande de kommer ges i dialogen samt hur resultatet kommer att behandlas.
- Dialogfrågorna måste vara viktiga och angelägna så att invånarna upplever sitt deltagande som meningsfullt.
- Alla invånare som berörs av dialogen ska ges goda förutsättningar att kunna delta. I varje invånardialog ska hänsyn tas till den aktuella målgruppens utgångspunkter, exempelvis ålder, språk och eventuella funktionsvariationer.
- Metoder och verktyg ska väljas utifrån målgrupp, syfte och vad resultatet av dialogen ska användas till. Om så behövs ska flera olika metoder och verktyg användas för att få ett så stort deltagande som möjligt. Uppsökande arbete ska övervägas för att få fler att engagera sig.
- Resultatet av invånardialogen är rådgivande. Ansvaret för att prioritera frågor och göra bedömningar utifrån ett helhetsperspektiv ligger på politikerna som fattar beslut i frågan.
- Resultatet av genomförd dialog ska alltid redovisas i beslutsunderlaget. Resultatet av dialogen ska återkopplas så snart som möjligt.
- Dialogprocessen ska utvärderas och utvecklas löpande.
- Samlad information om invånarnas möjligheter till delaktighet, inflytande och påverkan ska finnas på kommunens webbplats. Där ska också finnas information om kommande och avslutade invånardialoger.

5 Ansvar för invånardialog

Invånardialogen kan initieras av såväl tjänstemän som politiker men det är politiken som beslutar om huruvida invånardialog ska genomföras eller inte.

I frågor som rör endast en nämnds verksamhetsområde kan nämnden fatta beslut om genomförande av invånardialog. I frågor som berör flera nämnder är kommunfullmäktige beslutande instans.

Vid en invånardialog representerar politikerna sin nämnd/kommunen och inte det egna partiet.

Invånardialog handlar om frågor som kräver politiska beslut. De förtroendevalda i kommunen är därför självklara deltagare i dialogen och även mottagare av det som framkommer i dialogen. Det är också politikerna som fattar beslut om åtgärder kopplat till det som framkommit i dialogen.

Kommunens tjänstemän finns med som stöd i arbetet med invånardialog och är de som i huvudsak hanterar de praktiska arbetsuppgifterna kopplade till dialogen som till exempel planering, genomförande, dokumentation samt bearbetning av resultat, återkoppling av resultat och utvärdering av dialogen.

Invånardialogen är öppen för alla politiska partier som är representerade i kommunfullmäktige. I en invånardialog ska politisk debatt undvikas då det handlar om att ha en öppen kommunikation med invånarna för att samla på sig deras synpunkter, tankar och idéer